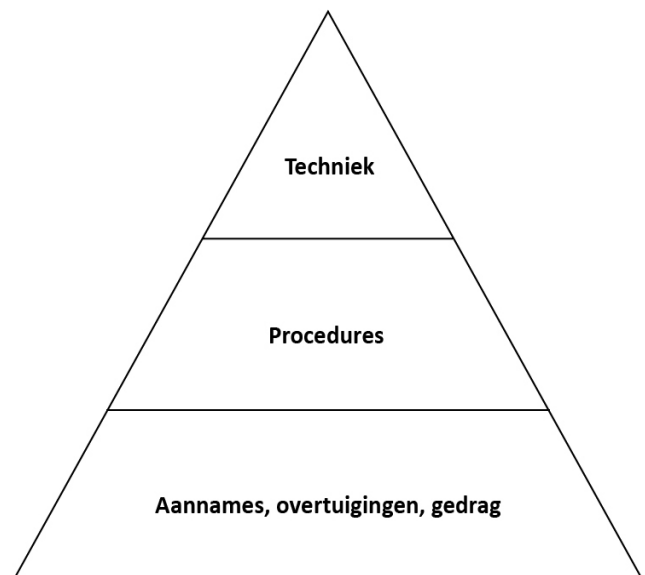

De veiligheidsdriehoek: Techniek-Procedures-Gedrag (TPG)

Veiligheidsvraagstukken (en veiligheidsincidenten) kun je vanuit een aantal niveaus bekijken. Elk van de niveaus zegt iets over een deel van het complexe geheel dat veiligheid is. De niveaus zijn te plaatsen in een driehoek. In die driehoek wordt de spits gevormd door de 'techniek' en de basis door 'aannames, overtuigingen en gedrag'.

1. De **techniek** - Welke technische maatregelen zijn gebruikt of kunnen de veiligheid vergroten, zoals bijvoorbeeld veiligheidskleding of tijdelijke verankering van onderdelen in aanbouw?
2. De **procedures** en structuren - Welke werkinstructies en regels bestaan er en hoe hebben deze gewerkt? Welke rol speelt wat er op papier is vastgelegd?
3. De **aannames, overtuigingen en gedrag** - Welke aannames hebben mensen gedaan en hoe zijn deze verankerd in de bedrijfscultuur? Op welke manier gaan mensen om met dilemma's rondom veiligheid? Je kunt bij overtuigingen denken aan de manier waarop je over veiligheid denkt: 'In de bouw gebeuren nu eenmaal ongevallen', 'Veiligheid kost geld' of juist 'Elk ongeval is te voorkomen'.

De veiligheidsdriehoek - bron: Vlink

Werken aan techniek, aan procedures of aan aannames, overtuigingen en gedrag?

In elk van de delen van de driehoek kun je vooruitgang boeken. Als het mogelijk is om veiligheid te vergroten door technische maatregelen (een veiligheidskap boven de zaag of extra hek bij een sparing) moet je dat zeker overwegen. Vaak is het de relatief meest eenvoudige manier om veiligheid te vergroten. Verbeteringen aan de onderkant kosten meestal meer tijd en inspanning. Maar een verbetering in het onderste deel van de driehoek (overtuigingen en/of gedrag) heeft vaak een veel groter effect.

Bewustwording van eigen overtuigingen helpt gedrag te veranderen

Gedrag wordt niet alleen gestuurd door de concrete situatie waarin we ons bevinden maar ook door de gedachten, aannames en overtuigingen die we daarbij hebben. Wie de bouw ziet als een sector waarin ongelukken nu eenmaal gebeuren, zal zich anders gedragen in veiligheidssituaties dan degene die vindt dat zijn invloed op veiligheid groot is. Wie ervan overtuigd is dat veiligheid geld kost doet andere dingen dan iemand die zegt "Ik investeer in veiligheid".